

UTKAST

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten och lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten och lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet ändras. Det föreslås ändringar som möjliggör ett smidigare informationsutbyte mellan myndigheterna vid betydande kränkningar eller hot om omfattande kränkningar av informationssäkerheten. Dessutom föreslås det att den handräckning som Försvarsmakten, polisen och skyddspolisen lämnar Transport- och kommunikationsverket utvidgas till att gälla allvarliga kränkningar av och hot mot informationssäkerheten. Därtill föreslås bestämmelser om rätten för en kommunikationsförmedlare att på eget initiativ lämna ut information om meddelanden och förmedlingsuppgifter till Transport- och kommunikationsverket för att kränkningar av informationssäkerheten ska kunna utredas eller förebyggas.

Lagarna avses träda i kraft den 1 februari 2023.

De viktigaste förslagen

Det viktigaste förslaget i propositionen gäller informationsutbytet mellan myndigheterna vid sådana omfattande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten som har där konsekvenser för den nationella säkerheten och försvaret, det allmännas beslutsförmåga, samhällets kritiska infrastruktur eller den allmänna ordningen och säkerheten. Förslaget utgör en undantagsbestämmelse i förhållande till vanliga bestämmelser om informationsutbyte som tillämpas i ovan nämnda allvarliga situationer. Det är ändamålsenligt att bygga regleringen på en undantagsbestämmelse, eftersom begränsningar i informationsutbytet i normala fall är motiverade särskilt med tanke på skyddet för de grundläggande fri- och rättigheterna när det gäller skyddet av konfidentiella meddelanden.

Även bestämmelserna om handräckning föreslås bli kompletterade i synnerhet i fråga om den handräckning som Transport- och kommunikationsverket får av sådana myndigheter som i praktiken klarar av att utreda kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten. Sådana myndigheter är polisen, skyddspolisen och Försvarsmakten. Även om handräckningsmodellen i viss mån uppfattas som ett något tungrovt förfarande vid sidan av annat myndighetssamarbete är det ändå nödvändigt att föreskriva om detta med tanke på exceptionella situationer, så att lagstiftningen inte blir ett hinder för skötseln av uppgiften för den myndighet som behöver handräckning.

Det föreslås att behandlingen av Transport- och kommunikationsverkets begäran om handräckning görs enklare genom att verket i fortsättningen självt beslutar om handräckning i stället för kommunikationsministeriet. En motsvarande ändring föreslås i beslutsprocessen när uppgifter lämnas ut till en sådan i en annan stat verksam myndighet eller annan motsvarande aktör som har till uppgift att förebygga eller utreda sådana kränkningar av informationssäkerheten som är riktade mot kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Förslagen är motiverade eftersom ämbetsverket självt har den bästa kännedomen om dels hur mycket resurser det har till sitt förfogande för handräckning, dels vilket informationsutbyte med utländska aktörer som behövs med hänsyn till skyldigheterna i samband med informationsutbytet. När det gäller handräckning är det också ändamålsenligt att samordna bestämmelserna med andra bestämmelser som gäller handräckning.

Det föreslås att det till förslaget fogas en ny bestämmelse om rätten för en kommunikationsförmedlare att frivilligt lämna ut information om meddelanden och förmedlingsuppgifter till Transport- och kommunikationsverket, om utlämnandet av informationen behövs för att utreda eller förebygga kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten.

Det föreslås att lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarsmakten och lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet preciseras närmast genom förtydligande bestämmelser om att personuppgifter får lämnas ut till Cybersäkerhetscentret vid Transport- och kommunikationsverket för vissa av dess uppgifter som gäller kränkningar av informationssäkerheten. Bestämmelserna har ingen större betydelse med tanke på praktiska situationer utan det är fråga om att förenhetliga och förtydliga lagstiftningen för att undvika tolkningssvårigheter.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 250 § 4 mom. och 319 § 5 mom., sådana de lyder, 250 § 4 mom. i lag 52/2019 och 319 § 5 mom. i lag 1003/2018,
ändras 309 §, 316 § 5 mom. och 319 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1003/2018, samt
fogas till lagen nya 316 a och 319 a § som följer:

309 §

Handräckning

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få handräckning av polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet för tillsynen över efterlevnaden av och för verkställigheten av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den. Transport- och kommunikationsverket har rätt att få handräckning av polisen, skyddspolisen och Försvarsmakten för att utreda allvarliga kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten och undanröja deras verkningar. Transport- och kommunikationsverket har rätt att få handräckning av försvarsmakten för att utreda orsakerna till störningar i radiokommunikationen.

Transport- och kommunikationsverket kan på begäran ge andra myndigheter experthjälp som handräckning.

För kostnaderna för handräckningen svarar den som begärt handräckning, om inte något annat avtalas om saken. En förutsättning för handräckningen är att den inte äventyrar utförandet av andra viktiga uppgifter som ska skötas av den myndighet som lämnar handräckning.

Lämnande av handräckning enligt 2 mom. berättigar inte Transport- och kommunikationsverket att till andra myndigheter lämna ut information om meddelanden, förmedlingsuppgifter eller lokaliseringssuppgifter eller om konfidentiella radiosändningars innehåll och existens.

316 a §

Kommunikationsförmedlares rätt att lämna ut information till Transport- och kommunikationsverket

Vad som föreskrivs i 136 § 4 mom. hindrar inte en kommunikationsförmedlare från att lämna ut information till Transport- och kommunikationsverket om förmedlingsuppgifter eller elektroniska meddelanden som förmedlaren behandlar med stöd av 272 §, om det behövs för att utreda eller förebygga kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten. På utplåning av information tillämpas vad som i 316 § 4 mom. föreskrivs om utplåning av uppgifter.

319 a §

Utlämnande av information vid omfattande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans, Transport- och kommunikationsverket, polisen, skyddspolisen och Försvarsmakten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter rätt att till varandra lämna ut uppgifter om betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten, som är nödvändiga för att utreda eller förebygga sådana betydande kränkningar eller hot eller undanröja verkningarna av dem i de fall då kränkningarna eller hoten har eller hotar ha allvarliga skadliga konsekvenser för den nationella säkerheten och försvaret, de internationella relationerna, det allmännas beslutsförmåga, samhällets kritiska infrastruktur eller den allmänna ordningen och säkerheten.

Med stöd av 1 mom. får endast sådana uppgifter lämnas ut som behöver behandlas för att en kränkning av informationssäkerheten ska kunna utredas eller förebyggas eller verkningarna av en sådan ska kunna undanröjas. Uppgifterna får inte behandlas i något annat syfte.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 29 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarmakten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om behandling av personuppgifter inom Försvarmakten (332/2019) 29 § 1 mom. 18 punkten som följer:

29 §

Rätt att lämna ut personuppgifter för fullgörande av lagstadgade uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna får Försvarmakten genom en teknisk anslutning eller som en datamängd till en annan myndighet och till en sammanslutning som tillsatts för att sköta ett offentligt uppdrag lämna ut personuppgifter som behövs för fullgörande av dess lagstadgade uppgifter, enligt följande:

18) till Transport- och kommunikationsverket för skötseln av uppgifter enligt 3 § i lagen om Transport- och kommunikationsverket (935/2018) och 304 § 1, 7, 9 och 10 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014),

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.**Lag****om ändring av 22 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) 22 § 1 mom. 1 punkten
som följer:

22 §

Övrigt utlämnande av personuppgifter till myndigheter

Polisen får trots sekretessbestämmelserna genom en teknisk anslutning eller som en datamängd lämna ut sådana personuppgifter som avses i 5–8, 11 och 12 § för en uppgift som myndigheten har enligt lag, enligt följande:

1) till Transport- och kommunikationsverket de uppgifter i enlighet med 197 och 217 § i lagen om transportservice som är nödvändiga för skötseln av verkets lagstadgade uppgifter samt för skötseln av verkets uppgifter enligt 3 § i lagen om Transport- och kommunikationsverket (935/2018) och 304 § 1, 7, 9 och 10 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____